

[Horn.]

at forhøje selve Laanebeløbet i Overensstemmelse med den Prisstigning, der har været.

Disse Ændringer er paakrævede, og det er sikkert rigtigt, som der staar i Bemærkningerne, og som den højtærede Minister fremhævede i sin Fremsættelsestale, at der er stor Trang til, stort Behov for en Fortsættelse af denne Lovgivning. Vi kunde for saa vidt have ønsket en Revision af Loven paa Linie med det, der sker med Loven om Støtte til det almindelige Boligbyggeri, saaledes at man havde kunnet gøre Brug af de Erfaringer, man har indhøstet gennem Aarene, og rettet paa de Ting, der kunde være Ønske om at faa rettet. Jeg vil derfor gerne fremsætte et Par Bemærkninger om de Ting, hvorom vi har indhøstet Erfaringer i den Tid, der er gaaet, og jeg vil gerne udtale Ønsket om, at man faar Lejlighed til i et Udvalg at drøfte disse Ting.

Vi har Indtryk af, at de Bevillinger, der er stillet til Raadighed, ligger i Underkanten af det, Behovet kræver. Vi er ogsaa vidende om, at ikke nær alle kvalificerede Ansøgere har kunnet faa deres Laanebegæringer opfyldt. Bortset fra maaske de sidste Aar, hvor Materialesituationen har vanskeliggjort Byggeriet, har der været et langt større Behov, end man har kunnet dække med de Midler, der har været stillet til Raadighed. Jeg vil gerne bede Ministeren oplyse os om, hvorledes dette Forhold ligger, og om Bevillingernes Tilstrækkelighed.

Ligeledes er der et Spørgsmaal om Fortolkningen af § 2 med Hensyn til, hvem der kan faa Laan til disse Boliger, som jeg kunde ønske nærmere Oplysninger om. Jeg har ikke nogen Mulighed for at bedømme Udvælgelsen af Laantagere, men jeg har Indtryk af — og der foreligger ogsaa for mig en Række Oplysninger derom —, at der nu og da smutter en imellem, som ikke egentlig hører til Landbrugsarbejderne. Vi maa imidlertid forlange, at disse Midler anvendes til Boliger for Folk, som har almindelig Tilknytning til Landbrugsarbejdet. Jeg skal erkende, at det kan være svært at trække Grænserne, fordi de forskellige Grupper af Arbejdere paa Landet ofte overlapper hinanden ret stærkt, saa at det kan være vanskeligt at finde ud af, hvilken Kategori de hører til. Vil man drage andre, der bor paa Landet, ind under en saadan Boliglovgivning, maa man vistnok føre dem ind under den almindelige Boliglov, og giver den ikke tilstrækkelige Muligheder for mindrebemidlede paa Landet, maa

man overveje Ændringer i den, hvorved der gives saadanne mindrebemidlede, der ikke er beskæftiget ved egentligt Landbrugsarbejde, Mulighed for at skaffe sig eget Hus; saaledes som det nu her er Tanken, at Landbrugsarbejderne skal have Lejlighed til det.

I samme Forbindelse vil jeg gerne pege paa, hvad der ogsaa blev fremført sidst, da vi havde Loven til Behandling, og hvad der findes Eksempler paa stadig væk: at der handles med disse Landarbejderboliger; derved sker der det, at de undrages Landarbejderne, og det skal være forekommet, at der ved enkelte Handler er tjent urimelige Summer — altsaa helt i Strid med Lovens Aand. Jeg husker, at Ministeren i det Udvalg, der var nedsat sidst, da vi behandlede denne Lov, gav Tilsgagn om at skaffe Oplysninger frem om, hvorledes og i hvilket Omfang disse Handler har fundet Sted. Det er muligt, at der ikke har været Tid til at faa alle disse Oplysninger indhentet, men vi kan maaske i Udvalget faa at vide, hvordan det gaar med Undersøgelserne. Det er jo Lovens §§ 20 og 21, som indeholder Bestemmelserne om Adgang til Handel, og er de for slappe — det er der altsaa noget, der tyder paa, de er —, maa der findes frem til en Formulering, som tydeliggør Meningen og sikrer, at disse Huse bevares for Landarbejderne.

Om de Laanebeløb, der i Henhold til det nu ansatte Omkostningsniveau er forhøjet til henholdsvis 12 000 og 10 500 Kr., dækker de egentlige Omkostninger, er jeg ikke helt sikker paa. Jeg har saa sent som for et Par Dage siden faaet forelagt et Tilfælde, hvor en Laansøger har forhandlet med Bygmestre om at faa Tilbud frem, og disse Tilbud laa væsentligt over de 12 000 Kr. Til Trods for, at man havde bestræbt sig for at skære ned paa alle Leder og Kanter for at faa det til at glide, havde der alligevel været Vanskeligheder. Men jeg maa gaa ud fra, at de Tal, der her er ansat, bygger paa de Oplysninger, man har ude fra de enkelte Amtskredse, om de Tilbud, der kommer fra Haandværksmestrene. Det er vigtigt, at dette Forhold nøje kontrolleres og haves for Øje, fordi vi har set Eksempler paa, at hvis det Laan, der kan ydes, ligger i Underkanten, faar man ikke en saadan Bolig frem, som tilstræbes. Jeg har personlig med Sorg bemærket et Par Tilfælde, hvor en saadan Landarbejderbolig ligger under, hvad vi maa forlange af et Hus i vor Tid, selv om vi endda strækker os ret vidt i Retning af at skære ned paa Fordringerne.